

Første Afsnit.

Universitetets og den polytekniske Læreanstalts Forhold som Læreanstalter.

I.

Universitetet.

A. Almindelige Bestemmelser og Forhandlinger samt Afgørelser af enkelte Tilfælde.

I. Bestyrelse.

1. Forslag til Lov om Opførelse af en Bygning for Universitets-Laboratorier m. m.

I Aarbogen 1904—05, S. 6—17, er givet Meddelelse om de Forhandlinger, der resulterede i et den 10. Febr. 1905 i Folketinget fremsat Forslag til Lov om Byggeforetagender for Metropolitanskolen og Universitetet. Som det anf. St. S. 16—17 er meddelt blev dette Forslag under Behandlingen i Folketinget indskrænket til den i nævnte Aarvog S. 52 aftrykte Lov af 14. April 1905 om Opførelsen af en Tilbygning for Universitetsbiblioteket. Under 21. Decbr. 1905 rettede Konsistorium derefter en indtrængende Anmodning til Ministeriet om at genoptage den af Universitetet i Efteraaret 1904 indstillede Plan til umiddelbar Gennemførelse, idet man under Henviſning til Ministeriets Skrivelse 3. Jan. 1905 og Konsistoriums Skrivelse 9. s. M. tilføjede, at den senere Tids Erfaringer yderligere havde godtgjort, at Universitetets Trang ikke vilde kunne fyldestgøres ved Nybygning paa det fra Bispegaarden erhvervede Areal alene forøget med Ejendommen Studiestræde Nr. 4, men at der tillige udkrævedes Erhvervelse af Nabogrundene mod St. Pederstræde.

Under 13. Febr. 1906 indsendte Konsistorium til Ministeriet med sin Anbefaling et fra Kvæstor modtaget Andragende af s. D., hvori han fra et økonomisk Synspunkt foreslog Forelæggelse i Rigsdagssamlingen 1905—06 af et Forslag til Lov om Erhvervelse af Byggegrunde for Universitetet, nemlig Ejendommene Matr. Nr. 98 i Studiestræde og Matr. Nr. 102, 103 og 104 samt 105 i St. Pederstræde, alle i Stadens Nørre Kvarter, for et Beløb af indtil 178,000 Kr. I Anmærkningerne til Forslaget betegnedes det foreslaaede Køb som en Fuldstændiggørelse af den ved Købet

i 1898 af 2,242 Kv. Al. af den Sjællands Bispestol tilhørende Grund begyndte Erhvervelse af Byggegrunde, om hvilken Erhvervelse det i sin Tid var fremhævet, at den alene vilde have Betydning som et Led i Foranstaltninger til Udvidelse af det Areal, der imellem Studiestræde og St. Pederstræde allerede da var til Raadighed for Universitetet. Derimod vilde Lovgivningsmagten ogsaa efter Vedtagelsen af Forslaget staa ganske frit overfor Spørgsmaalet om Arealets Anvendelse, idet der ved Forslaget alene tilstræbtes, medens Tiden var til det (de paagældende Salgstilbud var kun gældende til 30. April 1906), at faa den i 1898 foretagne Erhvervelse afrundet, saaledes at der til Byggeføretagender overhovedet vilde have til Raadighed et Areal af 3.359 Kv. Al., 80 Al. dybt og med en Facadelinie mod Studiestræde af 54 Al. 3" og mod St. Pederstræde af 36 Al. 14".

Under 2. Juli 1907 anmodede Konsistorium, idet det henviste til Skrivelser fra Forstanderne for det theologiske, det juridiske, det statistiske, det filologisk-historiske og det psykofysiske Laboratorium, hvoraf det fremgik, at Universitetet i stedse stigende Grad led af Mangel paa Plads, indtrængende Ministeriet om, at det i Novbr. 1904 indsendte Forslag om udvidede Lokaler for Universitetsundervisningen, Laboratorier m. m. paany maatte blive taget op, saaledes at de siden den Tid fremkomne Krav tillige kunde blive tagne i Betragtning. Konsistorium anholdt derhos om, at der nu kun toges Hensyn til den i sin Tid foreslaaede større Byggeplan, da man kunde forudse, at der kun, naar denne benyttedes, vilde opnaas en tilfredsstillende Ordning, saaledes at man ikke om faa Aar maatte kræve en ny og bekostelig Udvidelse.

Efter at Konsistorium under 7. April 1908 fra Kvæstor havde modtaget Underretning om, at han paany havde indhentet Salgstilbud fra Ejerne af de 4 ovennævnte Ejendomme, rettede Konsistorium 2. Maj s. A. atter en Henvendelse til Ministeriet om, at der søgtes tilvejebragt nye og tidssvarende Laboratorielokaler for Universitetet, idet man tilføjede, at Genoptagelsen af den tidligere Plan vilde udkræve, at denne underkastedes et Gennemsyn baade fra Universitetets og fra Bygningsinspektørens Side. Efter at Ministeriet derefter havde tilbagesendt den med Konsistoriums Skrivelse 15. Novbr. 1904 indsendte Plan, anmodede Konsistorium Rektor, Referendarius, Professor Kr. Erslev, Laboratorieforstanderne, Professorerne J. C. Jacobsen, H. Munch-Petersen, H. Westergaard, J. L. Heiberg og Docent Alfr. Lehmann samt Kvæstor og Bygningsinspektøren om at træde sammen i et Udvalg for at forhandle om Sagen. Udvalget afgav 2. Sept. 1908 en saalydende Erklæring:

„Udvalget har dels drøftet, hvilke Ændringer der bør foretages i den tidligere fremsatte Plan til en Laboratoriebygning efter de Erfaringer, der er gjort i de mellemliggende Aar, dels undersøgt, hvorvidt det er muligt at bygge en tilfredsstillende Laboratoriebygning uden Erhvervelse af den Petri Kirke tilhørende Grund.

Hvad det første Spørgsmaal angaar, stiller det sig saaledes, at, efterat man i sin Tid havde faaet udarbejdet Planer til en Laboratoriebygning paa Arealet mellem Studiestræde og St. Pederstræde, førtes man siden ved at planlægge en Laboratoriebygning paa Metropolitanskolens Grund ind paa en Anordning af Lokalerne, der havde væsentlige Fordele, især ved at Forbindelsen mellem Lokalerne dannedes af en Korridor paa

Mellembygningens Inderside, forsynet med en fremspringende Trappebygning. Det har nu ved Udvalgets Overvejelser vist sig, at Grundtrækket i denne Ordning ogsaa lader sig anvende paa den førstnævnte Grund, og dette har da ført til, at man for Laboratoriebygningen her fremlægger en helt ny Plan, mærket B. Efter denne Plan faar de 5 Laboratorier Lokaler, med hvilke Forstanderne har erklæret sig fuldt tilfredse, og der er dertil gode Rum for Almanakekspeditionen. Derimod har man set sig nødsaget til at opgive den tidligere paatænkte Disputatssal, men Udvalget maa ogsaa mene, at, efter at man er kommet ind paa at afholde Disputaterne i det største Auditorium i Anneksbygningen, er Trangen til et særligt Disputatslokale ikke mere saa følelig som tidligere.

Af Enkelthederne ved den her fremsatte Plan skal vi kun fremhæve, at der i Stueetagen foruden en for alle Laboratorier fælles Garderobe findes en Stue, hvori de Studerende kan nyde deres medbragte Frokost, et Lokale, der nu meget savnes paa Universitetet. Det er Tanken, at de Studerende her skal kunne faa udleveret Mælk, Øl, Kaffe eller Te; til den Ende er der mellem Frokoststuen og Garderoben anbragt et Tekøkken, som tænkes passet af de to Damer, der skiftevis skal passe Garderoben. — Det juridiske Laboratorium, der optager en Etage for sig, er paa Tegningen anbragt paa anden Sal; dette har visse konstruktive Fordele, men Udvalget maa dog mene, at af Hensyn til det overordentlig store Antal Studerende, der benytter dette Laboratorium, vil det være heldigere at lægge det paa første Sal, og modsat at flytte Statistisk og Filologisk-historisk Laboratorium en Etage op. — I Tagetagen har det psykofysiske Laboratorium Plads. Her savnes dog paa den fremlagte Plan en Øvelsessal, hvori der kan arbejdes med et større Antal Deltagere; da Instrumenterne ikke taaler Flytning op og ned ad Trapper, maa en saadan anbringes i umiddelbar Forbindelse med de øvrige Lokaler, men der vil dertil ogsaa være Plads nok i Fløjen ud mod St. Pederstræde.

Omkostningerne ved denne Plan, der omfatter et bebygget Areal af 2,500 Kv. Al., anslaaes af Bygningsinspektøren til 418,000 Kr. Heri er medtaget Reolerne, der for Størstedelen maa forsynes med et Galleri for at undgaa flyttelige Trappestiger, derimod ikke Lokalernes øvrige Montering, hvorved Laboratoriernes nuværende Inventar dog for en ikke ringe Del vil kunne benyttes. Til dette Beløb kommer Købesummen for de 4 Ejendomme, der forudsættes erhvervede til Gennemførelsen af denne Plan, i alt 169,750 Kr. (foruden Omkostninger ved Købet), saafremt nemlig den Petri Kirke tilhørende Ejendom vil kunne faas for den tidligere af Kirkekollegiet forlangte Pris, 30,000 Kr. Det samlede, til Gennemførelsen for Planen efter Tegning, mærket B., fornødne Beløb, nemlig 418,000 Kr. + 169,750 Kr. = 587,750 Kr., bør efter Kvæstors Mening søges tilvejebragt i Fortsættelse af den Fremgangsmaade, som Lovgivningsmagten har fulgt i Lov af 14. April 1905 om Opførelse af en Tilbygning til Universitetsbiblioteket. Dette nærmere saaledes, at Udgiften udredes af Universitetets Afløsningssum for dets Kongetiende og, forsaavidt denne Afløsningssum endnu ikke er indkommen, midlertidigt udbetales af Kommunitet, mod at dette, efterhaanden som den nævnte Afløsningssum indkommer, faar det udlagte Beløb erstattet — efter Kursværdi, saafremt Erstatningen erlægges i Tiendebankens Obligationer — med 4 pCt. Renter fra Udbetalingsdagen til Tilbagebetalingsdagen.

Hvad angaar det andet Hovedspørgsmaal, som Udvalget har haft til Overvejelse, har Bygningsinspektøren udarbejdet en Plan, mærket A. II., som viser, hvorledes man kan opføre en Bygning, naar man ud imod St. Pederstræde erhverver de to Grunde, men ikke den Petri Kirke tilhørende, og Udvalget maa erkende, at der ogsaa paa denne Maade kan tilvejebringes en forsvarlig Løsning af Spørgsmaalet. Ganske vist bliver Laboratoriernes Lokaler delvis noget indskrænkede; Udnyttelsen af de to Grunde imod St. Pederstræde frembyder visse Vanskeligheder og bliver dertil forholdsvis kostbar, fordi man nødes til at bygge en Brandmur udenom Kirkens Grund; endelig medfører denne Plan, at Universitetet maa udnytte sin Grundejerret til det yderste og se bort fra, at en Bebyggelse paa denne Maade i høj Grad vil skade den Petri Kirke tilhørende Bygning. Imidlertid anser Udvalget det for ganske utilraadeligt at give efter for Kirkekollegiets Krav paa en forhøjet Pris, samtidig med at man har faaet de to Nabogrunde paa Haanden til en Pris, der endda er 3,000 Kr. lavere end den oprindelig forlangte, og det skal derfor indstille, at Konsistorium forelægger Kirkekollegiet det Spørgsmaal, om det vil frafalde sit nye Krav, 35,000 Kr., og at man, hvis Kollegiet ikke gaar ind herpaa, da foreslaar Ministeriet en Laboratoriebygning efter Planen A. II., idet man udtrykkelig tilføjer, at Kollegiet maa bære Ansvar for at have tvunget Universitetet ind paa en Byggemaade, som man helst vilde have undgaaet.

Byggeudgiften ved denne Plan anslaaes af Bygningsinspektøren til at blive 4,000 Kr. mindre end efter Plan B., og dertil vil der i foranførte Udgift til Grunderhvervelser fragaa 30,000 Kr.“

Konsistorium behandlede Sagen i Møde 16. September 1908, hvor det besluttedes at tiltræde Kvæstors Forslag om de nødvendige Pengemidlers Tilvejebringelse, og at give Udvalget frie Hænder til at søge Sagen fremmet. Udvalget overdrog Referendarius, Professor Erslev og Kvæstor at affatte Forslag, og under 3. December 1908 indsendte Konsistorium derefter et af det nævnte Underudvalg affattet Andragende til Ministeriet, hvori det bemærkedes, at det var lykkedes at formaa Ejerne af de paagældende Grunde mod Studiestræde og St. Pederstræde til at binde sig til at sælge Arealerne til Universitetet, dersom Køb kunde ske inden 1. April 1909, og hvormed fremsendtes det nedenfor aftrykte Lovforslag, som Konsistorium indtrængende indstillede til Ministeriet nu at søge gennemført.

Forslag til Lov om Opførelse af en Bygning for Universitets-Laboratorier.

§ 1.

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet bemyndiges til paa den Kommunitet tilhørende Grund, Matr. Nr. 239 i Stadens Nørre Kvarter, der overgaar til Universitetets Eje fra denne Lovs Ikrafttræden og udvides ved Tilkøb for Universitetet af Ejendommene Matr. Nr. 98, 102, 103, 104 og 105 sammesteds, at lade opføre en Bygning for Universitets-Laboratorier m. m.

§ 2.

Til Udgifter herved kan anvendes indtil 606,000 Kr., der udredes af Universitetets Afløsningssum for dets Kongetiende. For saa vidt denne

Afløsningssum endnu ikke maatte være indkommen med hele det ovennævnte Beløb, udbetales det manglende midlertidigt af Kommunitetet, mod at dette, efterhaanden som den nævnte Afløsningssum indkommer, faar det udlagte Beløb erstattet — efter Kursværdi, saafremt Erstatningen erlægges i Tiendebankens Obligationer — med 4 pCt. Renter fra Udbetalingsdagen til Tilbagebetalingsdagen.

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I Rigsdagssamlingen for 1904—05 forelagde Ministeriet et Forslag til Lov om Byggeforetagender for Metropolitanskolen og Universitetet, omfattende en Bygning for Metropolitanskolen paa et Areal af den Staten tilhørende civile Materialgaard, en Universitetsbygning til Laboratorier, Disputatsrum m. m. paa den nuværende Metropolitanskoles Grund og en Tilbygning til Universitetsbiblioteket i Universitetets østre Gaard, jfr. Rigsdagst. 1904—05, Till. A. Sp. 3225—42. Af disse Byggeforetagender blev ved Lov Nr. 61 af 14. April 1905 om Opførelse af en Tilbygning til Universitetsbiblioteket det sidst nævnte vedtaget, medens derimod Forslaget om Opførelse af en Bygning for Metropolitanskolen i Folketingets Finansudvalgs Betænkning over ovennævnte Lovforslag mødte Modstand, og som en Følge heraf Forslaget om en Universitetsbygning paa den nuværende Metropolitanskoles Grund ej heller blev gennemført, jfr. Rigsdagst. 1904—05, Till. B. Sp. 1653—56.

I Bemærkningerne til ovennævnte Lovforslag blev gjort Rede for Universitetets Trang til udvidede Lokaler til Laboratorierne under det theologiske, det rets- og statsvidenskabelige og det filosofiske Fakultet, ligesom der her blev gjort Rede for de forskellige Steder, hvor en Laboratoriebygning kunde tænkes at faa Plads, nemlig dels indenfor selve Universitetsfirkanten ud imod Nørregade, dels paa det i Aaret 1897 for en Købesum af 80,712 Kr. erhvervede Areal af 2,242 Kv. Al. af Sjællands Bispegaards Grund, jfr. Rigsdagst. 1896—97, Till. A. Sp. 1009—12, udvidet ved Køb af Gade-Nr. 4 i Studiestræde og Gade-Nr. 7, 9 og 11 i St. Pederstræde, dels endelig paa den nuværende Metropolitanskoles Grund. Medens den første Plads fandtes uanvendelig, blev begge de andre ansete for brugbare. Under Hensyn til Ønsket om at søge opført en ny Bygning for Metropolitanskolen, fandt Ministeriet at maatte foretrække den sidstnævnte Plads, der tillige efter de den Gang foreliggende Planer havde den Fordel, at der paa den kunde opføres en for Formaalet mere tjenlig Bygning, navnlig rummeligere og med bedre Lysforhold. Udgifterne ved Gennemførelsen af dette Byggeprojekt var imidlertid betydelige, idet Byggeudgiften udgjorde 480,000 Kr., medens der for Grunden blev beregnet et Beløb af 356,500 Kr., ialt 836,500 Kr.

I den siden dette Forslag forløbne Tid er Trangen til udvidede Lokaler steget meget betydeligt paa Grund af den stadig tiltagende Benyttelse af Laboratorieundervisning og det stadig større Antal af Studerende, og Opførelsen af en Bygning for Laboratorier maa derfor nu siges at være blevet en Nødvendighed, nærmere saaledes at der, som Følge af Rigsdagens Stilling til fornævnte, i Rigsdagssamlingen 1904—05 forelagte Lovforslag, til Byggeplads vælges den oprindeligt af Universitetet dertil udsete, foran beskrevne Grund imellem Studiestræde og St. Pederstræde.

Denne afgiver et fuldt saa stort Areal til Bebyggelse som den i Rigsdags-samlingen 1904—05 foreslaaede Grund. Af den nu foreslaaede Grund, der bestaar af Matr. Nr.rene 239, 98, 102, 103, 104 og 105 af Stadens Nørre Kvarter og har et Areal af 3,359 Kv. Al. med Facade mod Studiestræde 54 Al. 3⁴ og mod St. Pederstræde 36 Al. 14⁴, ejer Kommunitetet som foran nævnt, Matr. Nr. 239, med Areal 2,242 Kv. Al., medens de øvrige Ejendomme vil kunne erhverves for en Købesum af 176,050 Kr., hvortil kommer Omkostninger ved Købet, i alt anslaaede til 3,750 Kr. Dette Beløb af 176,050 Kr. fordeler sig saaledes: Matr. Nr. 98, Studiestræde Nr. 4, af Areal 484 Kv. Al., 77,418 Kr., Matr. Nr. 102, St. Pederstræde Nr. 7, af Areal 132 Kv. Al., 20,768 Kr., Matr. Nr.rene 103 og 104, St. Pederstræde Nr. 9, af Areal 254 Kv. Al., 33,000 Kr. og Matr. Nr. 105, St. Pederstræde Nr. 11, af Areal 247 Kv. Al., 44,864 Kr. De anførte Købesummer, hvorunder Bankhæftelser er indbefattede, og hvortil Ejerne har bundet sig indtil 1. April 1909, er for Matr. Nr. 98 lig med den i 1904—05 forlangte, for Matr. Nr. 102 2,000 Kr. lavere, for Matr. Nr.rene 103 og 104 3,000 Kr. højere og for Matr. Nr. 105 2,000 Kr. højere. Den samlede Købesum er, Bankhæftelser indbefattede, 3,000 Kr. højere end den i 1904—05 forlangte. Paa denne Grund vil kunne opføres en Bygning, der ikke blot tilfredsstiller Universitetets Trang til udvidede Lokaler for Laboratorier, men desuden skaffer Lokaler til Universitetets Almanak-Ekspedition — som for Tiden foregaar under ganske utilfredsstillende Forhold i 2 smaa Lokaler i en lille, efter Planen til Nedrivelse bestemt Bygning — samt tillige afgiver et nu meget savnet Lokale, hvori de Studerende kan nyde deres Frokost. Derimod har man opgivet den tidligere foreslaaede Disputatssal, idet man mener til dette Brug at maatte kunne nøjes med det største Auditorium i Anneksbygningen.

Af Bygningsinspektøren er udarbejdet en Plan for denne Bygning, der er blevet overvejet i et Udvalg, hvori alle vedkommende Laboratoriers Forstandere saavel som Bygningsinspektøren og Universitetets Kvæstor har haft Sæde, og som derefter er blevet tiltraadt af Konsistorium. Denne nye Plan er udarbejdet saaledes, at der ogsaa ved denne vil blive opnaaet alle de Fordele i Forbindelsen imellem Lokalerne, som tænktes indvundne ved Planen til en Laboratoriebygning paa Metropolitanskolens Grund. Det er navnlig lykkedes at fastholde det Grundtræk i Planen for Bygningen paa Metropolitanskolens Grund, at Forbindelsen imellem Lokalerne dannes af en Korridor paa Mellembygningens Inderside, forsynet med en fremspringende Trappebygning, en Ordning, der giver særdeles gode Lysforhold. Efter Bygningsinspektørens Tegning vil der kunne opføres en 4-etages Bygning med Kælder med en Grundflade af 2,653 Kv. Al. I Kælderen, der er ubeboet, er anbragt Varmeværket, der bliver et saakaldt Varmtvandsanlæg med gennemført Ventilation, saaledes at der fra Kælderen tilføres alle Bygningens Værelser opvarmet Ventilationsluft, et Værksted for Fyrmesteren samt Kulrum. I Stueetagen findes en stor Læsesal samt 2 mindre Øvelsesrum, Værelse for Laboratorieforstanderen og Lærerværelse, alt for det theologiske Laboratorium, 1 Eksamenslokale, 2 Lokaler til Universitetets Almanak-Ekspedition, 1 Frokoststue for de Studerende, en for alle Laboratorier fælles Garderobe samt et Tekøkken, hvorfra de Studerende skal kunne faa udleveret Mælk, Øl, Kaffe eller Te. Paa 1ste Sal

faar det juridiske Laboratorium 2 Øvelsessale og 2 Læsesale samt Lærerværelse og Værelse for Laboratorieforstanderen. Paa 2den Sal faar Statistisk Laboratorium Øvelsessal og Læseværelse samt Lærerværelse og Filologisk-historisk Laboratorium 2 Øvelsessale, 2 Læsesale, Lærerværelse og et Værelse for arkæologiske Øvelser. Paa 3die Sal (Kvistetagen) findes Undervisningslokale og Værelse for Laboratorieforstanderen samt øvrige fornødne Lokalteter (Mørkekammer, Værelse for akustisk Undersøgelse, Kymograf m. m.) for det psykofysiske Laboratorium. I alle Etager er anbragt Toiletrum med W. C. I Tagetagen mod Studiestræde bliver indsat Kviste, saa at her senere, om fornødent, kan indrettes Arkivrum eller lignende. Etageadskillelserne er beregnede af brandfrit Materiale (Hennebique) med paalagt Linoleum. Facaderne er tænkte opførte af røde Sten paa Granitsokkel, mod Gaderne med den nødtørftigste arkitektoniske Udsmykning.

Omkostningerne ved dette Byggeforetagende vil udgøre:	
Købesum for Ejendommene Matr.-Nr. 98, 102, 103, 104 og 105 af Stadens Nørre Kvarter (heri indbefattet Bankhæftelser)	176,050 Kr.
Omkostninger ved Købet, hvorunder et Honorar af 800 Kr. til Landinspektør Simesen for Fremskaffelse af Oplysninger om Ejendommene, Forhandlinger med Ejerne m. m.	3,750 —
Opførelse af Bygningen, hvorunder Konduktørhonorar 6,000 Kr. og til Arkitekthonorar (3 pCt. af Byggeudgiften) samt uforudsete Udgifter 12,146 Kr.	418,000 —
Asfaltering af Gaden udfor Bygningen baade mod Studiestræde og mod St. Pederstræde	8,200 —
	606,000 Kr.

I Byggesummen er ikke medtaget nogen Udgift til Lokalernes Montering undtagen Udgiften til Reoler, der for Størstedelen maa forsynes med et Galleri for at undgaa flyttelige Trappestiger. Den til Lokalernes øvrige Montering, hvorved Laboratoriernes nuværende Inventar for en ikke ringe Del vil kunne benyttes, fornødne Sum maa søges bevilget ved et senere Aars Finanslov.

Sluttelig bemærkes, at den Udgift af 1,800 Kr. aarlig, som Universitetet nu har til Udredelse af Leje af det juridiske Laboratoriums Lokaler, vil bortfalde i Forbindelse med Opførelsen af den nye Laboratoriebygning.

Med Hensyn til Dækningen af Udgiften til det i nærværende Lovforslag omhandlede Byggeforetagende foreslaas det i Fortsættelse af den i Lov Nr. 61 af 14. April 1905 om Opførelse af en Tilbygning til Universitetsbiblioteket fulgte Fremgangsmaade, at Udgiften udredes af Universitetets Afløsningssum for dets Kongetiende og, for saa vidt denne Afløsningssum endnu ikke er indkommen, midlertidigt udbetales af Kommunitet, mod at dette, efterhaanden som den nævnte Afløsningssum indkommer, faar det udlagte Beløb erstattet — efter Kursværdi, saafremt Erstatningen erlægges i Tiendebankobligationer — med 4 pCt. Renter fra Udbetalingsdagen til Tilbagebetalingsdagen.

Under 12. Februar 1909 indstillede Kvæstor paa ny, at de oft-nævnte 4 Ejendomme erhvervedes til Udvidelse af den Kommunitet alle-

rede tilhørende Grund mod Studiestræde, idet han for det Tilfælde, at Ministeriet for Tiden ikke agtede at lade det ovennævnte Lovforslag nyde Fremme, anbefalede en Henvendelse til Rigsdagen under Kommunitetets Budget paa Forslaget til Lov om Tillægsbevilling for Finansaaret 1908—09 om Bemyndigelse for Ministeriet til af Kommunitetets Midler til Købet af de oftnævnte 4 Ejendomme at anvende i alt 179,800 Kr. Forslaget, der var formet ikke som et Forslag til Bevilling af en Udgift, men som et Forslag til en Formueanbringelse — Beløbet skulde opføres *inden Linien* — idet Ejendommene, indtil anden Bestemmelse blev truffet, ved fortsat Udleje skulde forrente Købesummen, begrundedes dels paa samme Maade som Kvæstors foran nævnte Forslag af 13. Februar 1906, dels derved, at kun to af Ejerne var villige til at forlænge deres Salgstilbud udover Finansaarets Udgang. Under 2. April 1909 indsendte Konsistorium endelig med sin Anbefaling til Ministeriet et fra Kvæstor modtaget Forslag af 27. Marts s. A. om paa samme Maade at anvende et Beløb af 124,682 Kr. til Erhvervelse af Ejendommene Matr. Nr. 105 i St. Pederstræde og 98 i Studiestræde, idet en Forlængelse af de for disse 2 Ejendomme indhentede Salgstilbud, der var gældende indtil 15. April 1909, ikke havde kunnet opnaas.

Om Sagens videre Forløb vil Meddelelse blive givet i Aarbogen for 1910—11.

2. De frivillige Studenterkursus. Oktober 1904—Maj 1909.

I Aarbogen 1904—05, S. 3 ff., er der i de der meddelte Aftryk af Indstillinger fra Udvalget for de frivillige Studenterkursus til den akademiske Lærerforsamling givet en Udsigt over Tilblivelsen af dette Udvalg og dets Virksomhed indtil Oktober 1905, da Lærerforsamlingen paa Mødet den 26. s. M. vedtog at udsætte Behandlingen af Bevillingsspørgsmaalet indtil Foraaret 1906. I Tilslutning dertil skal her meddeles en kort Beretning om Udvalgets Virksomhed fra Oktober 1905 til dens Ophør i Maj 1909.

Paa Lærerforsamlingens Møde 22. Marts 1906 blev Sagen paany udsat, idet Tidspunktet til at søge pekuniær Støtte endnu ikke mentes at være kommet. Paa Lærerforsamlingens Møde 31. Maj 1906 genvalgte Professorerne Erslev, Jungersen og Munch-Petersen til Medlemmer af Udvalget.

Ved Velvilje fra de medvirkende Lærere fortsattes Virksomheden indtil Udgangen af Aaret 1906, da Udvalget vedtog at indskrænke Virksomheden til Efteraarsemestrene, saa længe der ikke kunde bydes Lærerne Honorar; en saadan Indskrænkning var nødvendiggjort derved, at det for en Del var de samme Lærere, hvis Velvilje Udvalget stadig maatte paa kalde; Erfaringen viste desuden, at Tilslutningen fra Studenternes Side var størst i Efteraarsemestrene, og Undervisningen var nu saa kendt blandt Studenterne, at der ikke var nogen Udsigt til, at deres Interesse derved vilde svækkes.

I Møde 1. Juni 1907 vedtog Udvalget at søge Lærerforsamlingens Anbefaling til et Andragende til Ministeriet om en aarlig Bevilling paa 4,000 Kr., motiveret som det i Aarbogen anf. St. S. 4—5 aftrykte Andra-

gende, idet dog Slutningen (fra anf. St. S. 5, L. 18 f. n.: Men disse...) var erstattet med følgende:

„Medens man nu vel af de fast ansatte Universitetslærere — skønt et saadant Arbejde maa erkendes at ligge uden for deres Embedspligt — kan vente, at de efter Evne og Lejlighed uden Vederlag vil yde deres Medvirkning ved denne Undervisning, tør man ikke i Længden regne paa de andre Lærerkrafters Bistand uden at byde dem en passende Godtgørelse derfor. Yderligere Udgifter vil disse Kursus medføre, saafremt en af Udvalget paatænkt Undervisning i levende Sprog — hvorved man imødekommer et blandt Studenterne udbredt Ønske — skulde kunne virkeliggøres. Til saadanne Kursus, der vilde kræve en Inddeling i mindre Hold, maatte der erhverves dygtige Sproglærere, og selv om det er Tanken, at man for at binde Deltagerne nærmere til Undervisningen skulde forlange et mindre Vederlag af dem, vil dog et ret stort Tilskud være nødvendigt til denne Plans Virkeliggørelse. Endelig kommer hertil, at Administrationen af et saa forgrenet Foretagende ikke kan forløbe uden Udgifter.

Udvalget anmoder derfor det høje Ministerium om at søge de fornødne Midler tilvejebragt til disse Kursus som nødvendig Betingelse for deres Vedligeholdelse. Beløbet maa anslaaes til 4,000 Kr. aarligt. Efter de indvundne Erfaringer og under Hensyn til Planens Alsidighed maa der nemlig oprettes omtrent 30 Kursus aarligt, af hvilke gennemsnitlig de 20 maa tænkes lønnede; og idet man henviser til de Honorarer, der gives ved parallelle Institutioner som Folkeuniversitetet og Højskolelærernes Universitetskursus, og idet der til Sprogkursus desuden maa kunne raades over ca. 1,000 Kr., vil der udkræves 3,000 Kr. til Undervisningen, hvortil endnu kommer 1,000 Kr. til Administration (Løn til en Sekretær, Kontorudgifter, Leje af Lokaler og Apparater udenfor Universitetet, eventuelt Rejsegodtgørelser til fjernere fra hidkaldte Lærere og lign.).“

I Møde 20. Juni besluttede Lærerforsamlingen at udsætte Behandlingen af dette Andragende til et senere Møde, paa hvilket det kunde blive Genstand for en grundigere Drøftelse, og Udvalget vedtog derfor i et Møde 25. Juni at begære Andragendet forelagt i et Lærermøde i September og at gøre Fortsættelsen af sin Virksomhed afhængig af, at den ønskede anbefaling blev givet. En Oversigt over de i de fire Semestre afholdte Kursus blev udarbejdet til Fremlæggelse paa Lærerforsamlingens Møde. Dette blev afholdt 19. Sept.; efter at Udvalgets Repræsentanter under Forhandlingen havde begrænset Andragendet til kun at gælde en Bevilling paa 3,000 Kr. aarlig i 3 Aar, idet Planen om Sprogkursus ifølge en tidligere givne Bemyndigelse fra Udvalget udelodes, blev det vedtaget at nægte det saaledes ændrede Andragende anbefaling. Derimod vedtoges et Forslag om, at der skulde kunne afkræves Deltagerne et mindre Vederlag.

Under 27. Sept. tilskrev Rektor, Prof. Gertz, derefter de tre Studenterrepræsentanter i Udvalget saaledes: „Da den akademiske Lærerforsamling ikke har ønsket at anbefale et fra Kursusudvalget fremsat Ønske om en 3-aarig Bevilling af Statskassen paa 3,000 Kroner til fortsat Drift af de frivillige Studenterkursus, og da de valgte Medlemmer af Kursusudvalget som Følge deraf har trukket sig tilbage og Sekretæren har nedlagt sit Hverv, vil der ikke kunne indrettes Kursus i det indeværende Semester, hvilket De herved bedes bringe til Studenternes Kundskab.“

De tre Repræsentanter, Stud. mag. E. Spang Hanssen (Studentereforeningen), Dr. med. Aage A. Meisling (Studentersamfundet) og Stud. jur. Henrik Klüwer (Studentersamfundet), der alle siden Foraaret 1906 havde afløst de oprindelige, i Aarb. anf. St. S. 3 nævnte Repræsentanter, indkaldte da til almindeligt Studentermøde Fredag 11. Okt. i Studentereforeningen, hvortil alle Lærerforsamlingens Medlemmer var indbudte; Mødet var besøgt af ca. 70 Studenter og enkelte Universitetslærere; paa Mødet fremlagde Indbyderne nedenstaaende Adresse til den akademiske Lærerforsamling, som derefter i Dagene indtil 19. Okt. var fremlagt i Studentereforeningerne, paa Universitetet, den polytekniske Lærestanstalt og forskellige Laboratorier og Kollegier:

„Vi undertegnede Studenter ved Københavns Universitet og Studerende ved polyteknisk Lærestanstalt, der med stor Beklagelse har modtaget Meddelelsen om, at de frivillige Studenterkursus ikke vil blive fortsatte dette Efteraar og mulig bortfalde for bestandig, tillader os herved at henvende os til den akademiske Lærerforsamling med Anmodning om gennem Nedsættelsen af et Udvalg at lade disse Kursus fortsætte under de samme Former som hidtil.

Den Interesse, Indførelsen af de frivillige Studenterkursus i sin Tid vakte blandt Studenterne, er endnu efter fire Semesters Kursus i samme Grad tilstede. Det Maal, der tilsigtedes: at hjælpe Studenterne til at faa deres Kundskaber supplerede og at vække Interesse for selvstændige Studier, er for manges Vedkommende naaet. Studenterne skylder Universitetet, Udvalget for de frivillige Studenterkursus og de Universitetslærere og andre Foredragsholdere, der har ofret deres Tid for disse Kursus, en Tak derfor.

Denne Virksomhed er af os Studenter fulgt med en ikke ringe Tilslutning, i sidste Semester lige saa fuldt som i de to første, et Vidnesbyrd om, at det ikke var en oplussende Bevægelse, men en virkelig Trang til fyldigere Almendannelse, man her var kommen i Møde.

Vi beder da den akademiske Lærerforsamling om atter at lade fortsætte med Kursus.

Samtidig ønsker vi at fremhæve, at netop den Form, hvorunder de frivillige Kursus hidtil har været ledet, ikke mindst har vundet Bifald hos Studenterne ved den Velvilje, hvormed Udvalget til enhver Tid har imødekommet Studenternes Ønsker, ligesom ved den Samvirken, der indenfor Udvalget var kommet i Gang mellem Universitetets og Studenternes Repræsentanter. Det er vort Haab, at det Baand, der gennem Udvalgsvirksomheden var knyttet mellem Universitetet og Studenterne, ikke maa bryde“.

Adressen, der ialt fik 601 Underskrifter, blev 21. Okt. overrakt Universitetets Rektor af de tre Repræsentanter, der ledsagede den med følgende Indstilling til Lærerforsamlingen:

„De tre Studentereforeningers Repræsentanter i Udvalget for de frivillige Studenterkursus tillader sig herved at forelægge den akademiske Lærerforsamling en af 601 Studenter ved Københavns Universitet og Studerende ved den polytekniske Lærestanstalt underskrevet Adresse, hvori

der udtales en Beklagelse af disse Kursus' foreløbige Standsning og eventuelle Ophør, ligesom der i Adressen rettes en Anmodning til Lærerforsamlingen om gennem Nedsættelsen af et nyt Udvalg at sikre Virksomhedens Fortsættelse.

Denne Adresse drøftedes og vedtoges paa et almindeligt Studentermøde den 11te Oktober d. A., paa hvilket den akademiske Lærerforsamlings Medlemmer havde Lejlighed til at udtale sig om Sagen. Den enstemmige Anbefaling, Adressen fik paa dette Møde, og den rigelige Tilslutning, den har vundet, tyder paa, at det vilde være ubetimeligt at standse dette Foretagende.

Idet vi derfor foreslaar, at der som hidtil nedsættes et Udvalg i Overensstemmelse med Lærerforsamlingens Beslutning af 25de Maj 1905, skal vi tillige indtrængende henstille, at Lærerforsamlingen billiger, at Foretagendet finder den fornødne økonomiske Støtte, under Henviisning til, at de paa Mødet den 11te ds. tilstedeværende Studenter absolut afviste Tanken om at betale for disse Kursus.

Vi finder det imidlertid heldigst, at Initiativet til en Ansøgning om den fornødne økonomiske Støtte udgaar fra Studenterne gennem deres Organisationer.

Lærerforsamlingen anmoder vi da om at bifalde denne Tanke og paa Forhaand at ledsage et saadant Andragende fra Studenternes Side, hvis hurtige Fremme vil være af Betydning for disse Kursus' Fortsættelse, med sin Anbefaling“.

I Møde 24. Okt. vedtog Lærerforsamlingen derefter at yde sin Anbefaling til et Andragende til Ministeriet fra Studenternes Side om en Bevilling paa indtil 3,000 Kr. aarlig foreløbig for 3 Aar, dels til Administrationen, dels til Honorar for Foredragsholdere, der ikke er ansatte som Professorer ved Universitetet, saaledes at Ledelsen af Foretagendet og Administrationen overtoges af et Udvalg, valgt paa den i Resolutionen af 25. Maj 1905 angivne Maade, og valgte i Henhold til samme Resolution Professorerne Erslev, Johannsen og Munch-Petersen til Medlemmer af Udvalget.

De tre Studenterrepræsentanter, af hvilke i Mellemtiden Stud. jur. Klüwer paa Grund af Sygdom havde trukket sig tilbage og var blevet erstattet af Mag. scient. Fr. Bøgh, indsendte derefter 1. Novbr. et af dem og Formændene for de tre Studenterforeninger underskrevet Andragende om en Bevilling paa 3,000 Kr. aarlig i 3 Aar til Lærerforsamlingen, som indsendte det til Ministeriet med den i Mødet 24. Okt. tilsagte Anbefaling. Ministeriet fandt dog ikke Anledning til at stille Forslag om en saadan Bevilling paa Finanslovsforslaget for 1908—09, men stillede i Udsigt, at der vilde blive stillet Forslag derom paa den følgende Finanslov.

Udvalget traadte sammen 14. Novbr., genvalgte Docent, Dr. phil. Edv. Lehmann til Sekretær og supplerede sig med Professorerne Heiberg, Kroman og Zeuthen samt tre yngre Studenterrepræsentanter: Stud. polyt. K. Carstensen (Studenterforeningen), Stud. jur. P. Paulsen (Studentersamfundet) og Stud. theol. Fr. Schrøder (Studenterhjemmet); endnu i samme Maaned udstedtes en lignende Opfordring som i December 1904, se Aarb. anf. St. S. 3, til Studenterne om at indsende Forslag om Emner til de kommende Kursus; af Hensyn til, at Virksomheden havde hvilet i to Se-

mestre, vedtoges at søge afholdt Kursus i 1908, og det lykkedes, idet der afholdtes 16 Kursus med ca. 700 Deltagere.

Til Udvalgets Kontorudgifter bevilgede de tre Studenterforeninger i Marts 1908 hver 25 Kr.

Et Forsøg paa at arrangere Kursus i Efteraaret 1908 mislykkedes, da det ikke var muligt at bevæge det fornødne Antal Lærere til frivillig Medvirkning. Det opgaves derfor at holde Kursus, før der var givet Bevilling.

I Juni 1908 fornyede Studenterrepræsentanterne i Udvalget deres Ansøgning til Ministeriet, og dette stillede da paa Finanslovforslaget for 1909—10 paa Universitetets Budget, jfr. Rigsdagst. 1908—09, Till. A. Sp. 1247—48, Forslag om en treaarig Bevilling paa 3,000 Kr. aarlig til Afholdelse af frivillige Studenterkursus. Efter Indstilling af Folketingets Finansudvalg, jfr. Rigsdagst. 1908—09, Till. B. Sp. 321—22 og 507—08, blev Forslaget imidlertid forkastet ved Finanslovens 2. Behandling i Folketinget. Da den fornødne økonomiske Støtte saaledes ikke kunde opnaas, vedtog Udvalget i sit sidste Møde 26. Maj 1909 at opløse sig.

I Møde 27. s. M. vedtog den akademiske Lærerforsamling at udtale en Tak til Docent, Dr. phil. Edv. Lehmann for hans Arbejde som Udvalgets Sekretær fra Udvalgets Oprettelse til dets Ophør. Det kan her tilføjes, at Tanken om saadanne Kursus' Afholdelse er udgaaet fra et Foredrag „Om Studenterdannelse“, som Dr. Lehmann i September 1904 holdt i Studenterforeningen; det er trykt i „Dansk Tidsskrift“ 1904, S. 644 ff.

Oversigt over Antallet af afholdte Kursus og Tilhørere:

1905, 1. Halvaar...	17	Kursus med	c. 730	Tilhørere
1905, 2. — ...	20	— —	c. 700	—
1906, 1. — ...	10	— —	c. 300	—
1906, 2. — ...	15	— —	c. 650	—
1908, 1. — ...	16	— —	c. 700	—

Oversigt

over

De frivillige Studenterkursus' Arbejde i Aarene 1905—1906 og 1908.

Foraaret 1905.

Docent	Forelæsning eller Øvelse	Timer	Tilhørertal	
			ved Begynd.	ved Slutn.
1. Dr. phil. P. Munch ..	Hovedpunkter af Danmarks udenrigske Politik 1848-64	6		c. 20
2. Professor, Dr. jur. H. Munch-Petersen	Den danske Lovgivning og den sociale Retfærdighed	6	c. 100	

Docent	Forelæsning eller Øvelse	Timer	Tilhørertal	
			ved Begynd.	ved Slutn.
3. Professor, Dr. phil. H. Høffding	Udvalgte Afsnit af S. Kierkegaards: „Uvidenskabelig Efterskrift“	8	c. 140	c. 120
4. Docent Verner Dahlerup	Læsning af Bellmans Fredmans epistlar	8	48	14
5. Cand. mag. Raphael Meyer	Gennemgang af Goethes Faust I	6	c. 100	c. 60
6. Docent, Dr. phil. Edv. Lehmann	Thomas Carlyle. (Gennemgang af udvalgte Afsnit)	10	27	16
7. Dr. phil. Kr. Sandfeld Jensen	Vejledning til Læsning af Italiensk	15	60	20
8. Professor, Dr. phil. J. L. Heiberg	Gennemgang af den ældre græske Lyrik	10	10	10
9. Professor, Dr. phil. Fr. Buhl	Den gammeltestamentlige Bibelkritik	6	c. 60	
10. Dr. phil. Francis Beckett	Et Afsnit af Afstøbnings-samlingen	6	16	11
11. Museumsdirektør, Professor Pietro Krohn..	Stilarter fra Renaissanceen til Empiren	6	30	19
12. Museumsdirektør, Dr. phil. W. Møllerup ...	Gennemgang af Rosenborgsamlingen	6	c. 70	
13. Mag. scient. A. Mentz	De vigtigste Plantesamfund i Danmark	7	4	6
14. Professor, Dr. phil. H. Jungersen	Forplantningen i Dyreriget	6		16
15. Museumsinspektør A. H. Winge	Danmarks tidligere Dyreverden, oplyst ved Tørve-mosers og Køkkenmøddingers Levninger	4	7	
16. Professor, Dr. phil. H. G. Zeuthen	Den nuværende elementære Matematiks Tilblivelse .	6	c. 20	13
17. Prof. Alfred Lütken	Jærnbanevæsenets tekniske Historie	5	4	

Efteraaret 1905.

Docent	Forelæsning eller Øvelse	Timer	Tilhørertal	
			ved Begynd.	ved Slutn.
1. Docent, Dr. phil. Axel Olrik	Heltekvadene hos Saxo ...	6	22	
2. Dr. phil. Vilh. Andersen	Oehlenschläger: St. Hans Aften Spil	6	c. 100	
3. Højskolelærer, cand. mag. Marius Kristensen	Det norske Landsmaal og dets Litteratur	6	18	
4. Dr. phil. V. Grønbech	Herder og Romantikken ..	6	c. 30	
5. Prof., Dr. phil. O. Jespersen	Livet i det engelske Samfund	8	71	
6. Dr. phil. Poul Levin ..	Zolas Rougon Macquart ..	5	46	c. 50
7. Prof., Dr. phil. J. L. Heiberg	Den homeriske Tids Kultur	8	42	22
8. Prof., Dr. phil. Kr. Erslev	Historisk Kildekritik	4	43	c. 30
9. Prof., Dr. med. Jul. Petersen	Michael Servet. En Renais- sanceskikkelse	8	30	
10. Dr. phil. R. Besthorn	Bismarck og hans Politik	6	64	c. 35
11. Dr. phil. P. Munch ..	Danmarks politiske Historie 1866—1875	6	61	
12. Dr. phil. Mackeprang	Danske Kirkes Udstyr i Middelalderen	4	10	8
13. Cand mag. J. Olrik ..	Gennemgang af Folkemu- seet (samt Udflugt til Byg- ningsmuseet ved Lyngby)	4	14	
14. Docent, Dr. phil. Angul Hammerich	Instrumentksamlingen paa Kunstindustrimuseet	4	10	
15. Prof., Dr. jur. C. Torp	Vore Straffe	5	c. 50	
16. Dr. polit. L. V. Birck	Statens Formaals og Virk- somhed	6	c. 20	
17. Kontorchef C. Trap .	Den moderne Arbejderlov- givning i Indland og Ud- land	6	12	12
18. Sekretær i Fabriksdi- rektoratet Jakob Lind- berg	Fagforeningbevægelsen i det 19. Aarh.	6	41	
19. Museumsassistent Ad. Jensen	Havundersøgelser til Belys- ning af nogle danske Fiskes Biologi og Betyd- ning for Ernæringslivet	6	12	10
20. Prof. N. G. Steenberg	Om Brændselsarter	4	9	5

Foraaret 1906.

Docent	Forelæsning eller Øvelse	Timer	Tilhørertal	
			ved Begynd.	ved Slutn.
1. Prof., J. C. Jacobsen	De gammeltestamentlige Skrifteres Oprindelse....	6	28	
2. Prof., Dr. phil. Finnur Jónsson	Gislasaga (kursorisk Gennemgang)	10	8	4
3. Docent, Dr. phil. Adolf Hansen.....	Shakespeares Hamlet (kursorisk Gennemgang) ...	8	23	11
4. Prof., Dr. Kr. Nyrop	Gennemgang af Gaston Paris' Mindetale over Pasteur	3	15	
5. Prof., Dr. phil. A. B. Drachmann	Læsning af Sophokles Antigone	6	25	11
6. Organist T. Laub ...	Øvelser over den Gregorianske Kirkemusik.....	6		18
7. Museumsinspektør Karl Madsen.....	Italiensk Billedkunst	3	c. 50	
8. Museumsdirektør, Dr. phil. W. Møllerup ...	Gennemgang af Frederiksborg Slot			70
9. Fru Mag. scient. Kirstine Meyer	Om Radium.....	3	35	35
10. Statsgeolog, Dr. phil. Victor Madsen	Jordens Udviklingshistorie med Lysbilleder	6	c. 20	11

Efteraaret 1906.

Docent	Forelæsning eller Øvelse	Timer	Tilhørertal	
			ved Begynd.	ved Slutn.
1. Højskoleforstander H. Begtrup	Grundtvigs Liv	5	32	
2. Professor, Dr. phil. A. B. Drachmann	Gennemgang af Goethes Faust.....	8	58	36
3. Docent, Dr. phil. Kr. Sandfeld Jensen.....	Vejledning til Læsning af Italiensk	15	63	27
4. Dr. phil. H. Ræder..	Læsning af Platons Symposion	7	20	5
5. Professor, Dr. phil. J. L. Heiberg	Om byzantinsk Kunst (med Lysbilleder)	6	c. 60	57
6. Prof. V. Ammundsen	Martin Luther	6	19	
7. Dr. phil. R. Besthorn	Bismarck og Augustenborgerne	4	18	
8. Prof., Dr. polit. H. Westergaard	Om Socialisme, Foredrag og Samtaler	7	c. 50	

Docent	Forelæsning eller Øvelse	Timer	Tilhørertal	
			ved Begynd.	ved Slutn.
9. Dr. polit. E. Mackeprang	Befolkningsspørgsmaalet ..		20	
10. Politinspektør A. Goll	Forbrydertyper hos Shakespeare, set under moderne kriminalistisk Synspunkt	6	51	
11. Prof., Dr. phil. E. Warming	Afsnit af Udviklingslæren	8	60	
12. Prof. W. Johannsen	Om Befrugtning og Krydsning	7	33	27
13. Observator C. F. Pechüle	Astronomiske Demonstrationer	4	65	36
14. Museumsdir. Dr. phil. W. Møllerup	Forevisning af Rosenborgmuseet	6	c. 60	
15. Professor, Dr. phil. Valdemar Schmidt...	Gennemgang af Carlsberg Glyptotheket	8	50	24

Føraaret 1908.

Docent	Forelæsning eller Øvelse	Timer	Tilhørertal	
			ved Begynd.	ved Slutn.
1. Professor, Dr. phil. Cl. Wilkens	S. Kierkegaard: Stadier paa Livets Vej	5	73	64
2. Adjunkt, Dr. phil. Ernst Kaper	H. von Kleist: Käthechen von Heilbronn	5	23	19
3. Cand. mag. H. Sørensen	Rudyard Kipling: The second Junglebook	5	38	27
4. Generalmajor H. W. T. Gerstenberg	Leo Tolstois Liv og Forfatterskab	2	115	95
5. Mag. art. Ove Jørgensen	Aischylos' „Persere“ i Oversættelse	5	c. 10	c. 8
6. Dr. phil. P. Munch ..	Frankrigs politiske Partier fra Dreyfus-Affæren til nu	6	14	29
7. Arkivsekretær G. L. Grove	Vejledning i genealogisk og personalhistorisk Forskning	3	39	39

Docent	Forelæsning eller Øvelse	Timer	Tilhørertal	
			ved Begynd.	ved Slutn.
8. Professor, Dr. jur. W. Scharling	Den frie Konkurrence og den nyeste Tids Bestræbelser for at indskrænke den ved Karteller og Truster	4	c. 30	c. 30
9. Professor, Dr. med. Julius Petersen	Gennembruddet i dansk Naturvidenskab og Lægevidenskab ved det attende Aarhundredes Midte	5	17	8
10. Docent, Dr. med. N. P. Schierbeck	Om Nydelsesmidler (herunder Alkoholspørgsmaalet)	5	16	7
11. Korpslæge J.F.Fischer	Røntgenstrålerne (med Demonstrationer paa Kommunehospitalets Røntgenklinik)		67	
12. Dr. phil. Adam Bøving	Udviklingsteorier (med Lysbilleder)	4	c. 85	c. 75
13. Professor Absalon Larsen	Forevisning af den polytekniske Lærestalts elektrotekniske Laboratorium og Maskinhal.		35	
14. Dr. phil. H. P. Steensby	Udvalgte Partier af Nationalmuseets etnografiske Samling.	4	14	8
15. Museumsdirektør, Dr. phil. W. Møllerup	Forevisning af Rosenborgsamlingen . . . . . Forevisning af Frederiksborgmuseet	4	c. 50 c. 50	

3. Akademisk Disciplin.

Som sædvanlig har Konsistorium fra Københavns Politi faaet Udskrift af de Sager, der ved Københavns Kriminal- og Politiret har været anlagte mod Studenter. I Aaret 1908—09 har der været 3 saadanne Sager, der alle angik Overtrædelse af Politivedtægten. Da den ene af disse Sager angik en Student, der var Kommunitets- og Regensalumne, anmodede Konsistorium Regensprovsten om at meddele ham en alvorlig Irettesættelse.

4. Forskellige Sager.

Da Bibliotekar Dr. S. Larsen var blevet udnævnt til Overbibliotekar, traf Konsistorium 5. Marts 1909 den Ordning med Hensyn til Tidsskrifternes Fremlæggelse paa *Universitetslærernes Læsesæue*, at Fremlæggelsen fra 1. s. M. at regne blev overdraget til Universitetsportnerske Louise Jensen.

Under 24. Marts 1909 meddelte Eforen for Læsestuen Professor H. Scharling, at han ønskede at fritages for dette Eforat, hvorefter Konsistorium 31. s. M. udnævnte Professor Kr. Erslev til Efor. Paa Lærerforsamlingens Møde 27. Maj 1909 indledede Professor Erslev derefter en Drøftelse om Læseindretningen.

— Om Frafald af den *Professorernes Distributs* tilfaldende Andel i Renten af Valkendorfs, Borchs og Elers Kollegiers Kapitaler samt af Oplægskapitalerne for Valkendorfs og Borchs Kollegier se nedenfor S. 606—09.

— Under 14. Juni 1909 tilskrev Konsistorium Boghandler Hans Frandsen saaledes: „I Skrivelse af 13. f. M. har De paa den københavnske Sortimentsboghandler-Forenings Vegne forespurgt, om Universitetet maatte ville anbefale, at der til Brug ved *Affattelsen af en Fortegnelse over Bøger, der benyttes af de Studerende*, af Foreningen rettes en Forespørgsel med Svarblanket til samtlige Professorer og Docenter ved Universitetet om, hvilke Bøger der skal bruges i hvert Fag, og hvilke d'Hrr. vil anbefale til videre Studier. I Gensvar herpaa skal man herved meddele, at Konsistorium ikke mener at burde imødekomme Andragendet“.

II. Det akademiske Lærersamfund samt Censorerne ved Universitetets Eksaminer.

1. Oprettelse af en fast Docentur i islandsk Ret.

I en saalydende Skrivelse af 23. Juni 1908 foreslog det *rets- og statsvidenskabelige Fakultet*, at der oprettedes en fast Docentur i islandsk Ret:

„Ved den dansk-islandske Kommissions Forslag til Lov om det statsretlige Forhold mellem Danmark og Island § 5 er den de islandske Studenter tillagte fortrinsvise Adgang til Beneficier ved Københavns Universitet foreslaaet opretholdt. I Forbindelse dermed var det, som Bilagene til Kommissionens Betænkning udviser, fra dansk Side indenfor Kommissionen foreslaaet, at der skulde oprettes en Lærestol i islandsk Ret ved Universitetet. Grunden hertil er den, at der bestaar et særligt Forhold for det juridiske Studiums Vedkommende. Medens Adskillelsen mellem Landene ikke spiller nogen Rolle med Hensyn til Studiet af Theologi og Medicin m. v., gælder noget andet om Retsvidenskaben. Her findes der en særlig islandsk Ret, og i den gives der ikke fornøden fyldig Undervisning her ved Universitetet som særligt Fag. Dette er en Mangel ved Universitetet, forsaavidt som en Lærestol i islandsk Ret ikke burde savnes hernede paa Grund af den videnskabelige Betydning, som særlig denne Ret og dens historiske Udvikling har, og fordi der ved Københavns Universitet ikke burde savnes Adgang til Undervisning i hele den indenfor det samlede danske Rige bestaaende Retsordning. Denne Mangel har derhos en praktisk uheldig Følge, forsaavidt som de islandske eller andre Studerende, der vil studere islandsk Ret, ikke her ved Universitetet kan faa den fornødne Vejledning deri. Naar de vil søge en Ansættelse som juridiske Embedsmænd paa Island, vil de komme til at bestaa en særlig Prøve ved den i Medfør af Lov Nr. 6 af 4. Marts 1904 oprettede Lovskole paa Island, men de vil i Løbet af de 4 Aar, i hvilke de nyder